

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2017 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II C 896/16, z powództwa M. H. przeciwko Gminie M. Ł. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od pozwanego Gminy M. Ł. na rzecz powoda M. H.

kwotę 4 639,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 września 2016 roku do dnia zapłaty;

2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądził od Gminy M. Ł. na rzecz M. H. kwotę 1 111,82 zł tytułem

zwrotu kosztów procesu.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych, które przedstawiają się następująco:

Na podstawie umowy najmu z dnia 2 stycznia 2008 r. E. B. stała się najemczynią lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...), o łącznej powierzchni 40,27 m². Wyrokiem z dnia 21 marca 2013 r. nakazano E. B. oraz O. G.

i K. G. opróżnienie w/w lokalu. Jednocześnie sąd orzekł, że w/w osobom przysługuje prawo do lokalu socjalnego i nakazał wstrzymanie eksmisji do czasu złożenia przez Miasto Ł. oferty najmu lokalu socjalnego. Pismem z dnia 27 listopada 2013 r. powód złożył do pozwanego wniosek o przyznanie lokalu socjalnego dla w/w osób, a pozwany przyjął ten wniosek do realizacji.

Do chwili zamknięcia rozprawy pozwany nie dostarczył osobom wskazanym w w/w wyroku lokalu socjalnego.

Pismem z dnia 30 czerwca 2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 6 389,82 zł tytułem odszkodowania za okres od stycznia 2015 do czerwca 2016 r. w związku z niedostarczeniem byłym najemcom lokalu socjalnego. W wezwaniu powód określił termin 7 dni od daty otrzymania pisma.

E. B. oraz jej dzieci wskazane w wyroku, a obecnie jeszcze trzeci syn, który urodził się później, nadal zamieszkują w przedmiotowym lokalu, w szczególności zamieszkiwali w nim w okresie styczeń 2015 – czerwiec 2016 r. Była najemczyni nie uiszcza za ten lokal żadnych opłat. Czynnosc za przedmiotowy lokal wynosi 5,50 zł/m².

Na nieruchomości w okresie objętym pozwem oraz obecnie prowadzona jest nieselektywna zbiórka odpadów i na taki sposób został wskazany w deklaracji dotyczącej odpadów. Opłata za wywóz śmieci przy takiej zbiórce wynosi 12 zł od osoby.

W okresie objętym pozwem powód zapłacił następujące należności z tytułu dostarczania wody i odbioru ścieków z nieruchomości przy ul. (...) w Ł.: 5 565,46 zł (w tym 30,46 zł z tytułu opłaty abonamentowej), 7 229,10 zł (w tym opłata abonamentowa 30,46 zł), 6 290,36 zł (w tym opłata abonamentowa w wysokości j.w.), 9 432,09 zł (w tym opłata abonamentowa j.w.), 7 368,08 zł (w tym opłata abonamentowa 30,59 zł), tj. łącznie 35 885,09 zł, w tym opłata abonamentowa 152,43 zł. Cena 1 m³ wody wynosiła w przedmiotowym okresie 3,66 zł netto (co daje 3,95 zł brutto), zaś cena za odprowadzanie 1 m³ ścieków wynosiła 3,64 zł netto (3,93 zł brutto).

Na nieruchomości są także lokale użytkowe, dla których jest podlicznik ryczałtowy. Lokale te rozliczane są w oparciu o inną stawkę.

Oplata abonamentowa rozliczana jest w ten sposób, że dzielona jest przez ilość lokali w nieruchomości, co daje kwotę na jeden lokal o,26 zł.

Właścicielami nieruchomości przy ul. (...) w Ł. byli: D. R., R. R., M. R., S. R., S. R., C. S. R.. Postanowieniem z dnia 28 lutego 2006 r. powód został ustanowiony kuratorem spadku po w/w osobach. Aktualnie w księdze wieczystej przedmiotowej nieruchomości wpisany jest Skarb Państwa do 2/3 części na podstawie postanowienia spadkowego z dnia 28 maja 2012 r., I Ns 173/11 oraz Gmina Ł. do 1/3 części na podstawie decyzji komunalizacyjnej z dnia 27 lutego 2012 r.

W dniu 12 kwietnia 2017 r. do tutejszego sądu został złożony przez pozwaną Gminę wniosek o uchylenie kurateli spadku.

Na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za zasadne w części. W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanego odszkodowania w trybie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego za niedostarczenie lokalu socjalnego osobie uprawnionej do takiego lokalu z mocy wyroku sądowego.

Powód wprawdzie nie jest właścicielem nieruchomości, lecz kuratorem spadku po jej właścicielach, zatem Sąd Rejonowy odwołał się do art. 667 § 2 k.p.c. w zw. z art. 935 § 1 k.p.c. Uznając, że sprawa o odszkodowanie za szkodę spowodowaną niedostarczeniem lokalu socjalnego jest sprawą zwykłego zarządu, Sąd pierwszej instancji uznał jednocześnie, że powodowi na podstawie powyższych przepisów przysługuje legitymacja procesowa do dochodzenia na swoją rzecz przedmiotowego odszkodowania. Okoliczność, że istnieje prawomocne postanowienie spadkowe po właścicielach R. o tyle nie ma znaczenia, że do chwili zamknięcia rozprawy kuratela spadku nie została uchylona. Dopóki zaś trwa, po stronie kuratora spadku istnieje legitymacja procesowa czynna. Dopiero prawomocne uchylenie kurateli spowoduje, że powód straci tę legitymację, co jednak jeszcze nie nastąpiło.

Odnosząc się do wniosku pozwanego o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania sprawy o uchylenie kurateli Sąd Rejonowy wyjaśnił, że nie był on zasadny, tamto postępowanie nie ma bowiem wpływu na niniejsze – dopóki trwa kuratela legitymacja powoda jest jasna, jeżeli zaś zostanie uchylona (nawet po zasądzeniu odszkodowania), a jedynym właścicielem przedmiotowej nieruchomości okaże się pozwany, dojdzie do złania w jednym podmiocie wiarygodności i zobowiązania, a w konsekwencji zobowiązanie to wygaśnie (konfuzja). Argument pozwanego o kuriozalności rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie z udziałem kuratora jest więc w ocenie Sądu pierwszej instancji chybiony. Podsumowując powyższe zarzut pozwanego braku legitymacji procesowej powoda okazał się nieskuteczny, a w konsekwencji powództwo należało uznać za usprawiedliwione co od zasady.

Oceniając powództwo co do wysokości Sąd Rejonowy podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2008 r., sygn. III CZP 46/08, że roszczenie odszkodowawcze właściciela lokalu przeciwko gminie przewidziane w art. 18 ust. 5 ustawy o ochronie praw lokatorów w związku z art. 417 k.c. obejmuje wynagrodzenie szkody w pełnej wysokości. Oznacza to umożliwienie właścicielom lokalu dochodzenia od gminy odszkodowania na zasadach ogólnych, a zatem w zakresie wyznaczonym przez treść art. 361 § 2 k.c. Powód dochodził odszkodowania w części obejmującej czynsz w oparciu o stawkę czynszu, jaka obowiązywała dla przedmiotowego lokalu w dniu rozwiązania (a nawet zawarcia) umowy najmu, pozwany zaś tej stawki czynszu nie kwestionował, nie był także sporny metraż lokalu, który zresztą wynikał z umowy najmu. Sąd ten uznał zatem, że w zakresie tego składnika odszkodowania roszczenie zostało co do wysokości wykazane niewątpliwie. Za wykazaną Sąd Rejonowy uznał także szkodę obejmującą opłaty za wywóz śmieci i żądanie w zakresie opłaty abonamentowej. Wprawdzie, jak zauważa pozwany, jest ona rozliczana na lokal, jednakże gdyby pozwany dostarczył lokal socjalny, byli najemcy opuściliby lokal, powód mógłby go ponownie wynająć, a wówczas to nowy lokator ponosiłby tę opłatę. W tym sensie jest to także szkoda powoda, powstała na skutek niedostarczenia przez pozwanego lokalu socjalnego.

Łącznie Sąd Rejonowy uznał zatem powództwo za uzasadnione co do kwoty 4 639,73 zł i taką też kwotę zasądził od pozwanego na rzecz powoda. W pozostałym zakresie (tj. w zakresie szkody obejmującej opłaty za wodę i odprowadzanie ścieków), Sąd ten uznał powództwo za nieudowodnione co do wysokości i w konsekwencji roszczenie to oddalił.

Od zasądzonej kwoty Sąd Rejonowy zasądził odsetki w oparciu o art. 481 k.c., zasądzając odsetki ustawowe za opóźnienie w zakresie zasądzonej kwoty od dnia 19 września 2016 r., tj. od dnia wniesienia powództwa, zgodnie z żądaniem powoda. Stwierdził przy tym, że odszkodowanie należne powodowi od gminy nie ma charakteru świadczenia okresowego

o określonym terminie płatności, ale jest świadczeniem bezterminowym, którego wymagalność aktualizuje się na skutek wezwania wierzyciela do jego spełnienia (art. 455 k.c.). Z tego zatem względu roszczenia objęte pozwem stały się wymagalne z chwilą otrzymania przez pozwanego wezwani do zapłaty z dnia 30 czerwca 2016 roku z 7-dniowym terminem płatności, a zatem od daty 19 września 2016 roku pozwany pozostawał niewątpliwie opóźniony z zapłatą.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając orzeczenie w części, tj. w zakresie punktów 1 i 3, zarzucając mu naruszenie przepisu prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

– poprzez niezasadne oddalenie wniosku pozwanego o zawieszenie przedmiotowego postępowania w sytuacji jednocześnie toczącego się postępowania sądowego w przedmiocie uchylecia kurateli spadku po D. R., R. R., M. R., S. R., S. R., C. S. R., wszystkich zmarłych w dniu 31 sierpnia 1942 roku oraz w przedmiocie zwolnienia z funkcji kuratora spadku adwokata M. H..

W konsekwencji podniesionego zarzutu skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu

I instancji w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przed Sądem II instancji, jednocześnie wniósł o przeprowadzenie kontroli postanowienia Sądu I instancji w przedmiocie oddalenia wniosku o zawieszenie postępowania.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie apelacji

w całości i o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Wstępnie należy odnotować, że Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, które zostały ocenione w zgodzie z dyrektywami wskazanymi w art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Analizując uzasadnienie podniesionego zarzutu, stwierdzić należy, że skarżący nie przytoczył żadnych merytorycznych argumentów mających potwierdzić, że wynik postępowania w przedmiocie uchylecia kurateli spadku po D. R., R. R., M. R., S. R., S. R., C. S. R., wszystkich zmarłych w dniu 31 sierpnia 1942 roku oraz w przedmiocie zwolnienia z funkcji kuratora spadku adwokata M. H., toczącego się od 12 kwietnia 2017 roku, miałyby znaczenie prejudykatu dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu.

Artykuł 177 k.p.c. reguluje fakultatywne zawieszenie postępowania, które następuje na skutek decyzji sądu podejmowanej z urzędu, przy czym do sądu należy ocena celowości tego zawieszenia. Wskazana w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. podstawa do zawieszenia postępowania zachodzi, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być

zawieszono postępowanie (tak SN w wyroku z dnia 20 grudnia 2005 roku, sygn. V CK 407/05, publ. LEX nr 462935). Ustawodawca w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. wyraźnie podkreśla, że sąd może zawiesić postępowanie. Nawet więc jeżeli rozstrzygnięcie rozpoznawanej sprawy zależy od rozstrzygnięcia, jakie może zapadnąć w innej sprawie, sąd powinien ocenić, czy należy zawiesić postępowanie (tak też SN w wyroku z dnia 24 lutego 2006 r., sygn. II CSK 141/05, publ. LEX nr 201027). Oznacza to, że ocenie Sądu pozostawione zostało, na podstawie analizy okoliczności faktycznych, stwierdzenie czy rzeczywiście, nawet przy konstatacji, że przyczyna zawieszenia istnieje, wstrzymywanie rozpoznawania sprawy jest celowe. O zależności prejudycjalnej postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania, w rozumieniu wskazanej normy procesowej, można mówić jedynie wówczas, gdy kwestia będąca przedmiotem innego postępowania stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia danej sprawy. Innymi słowy do zawieszenia na tej podstawie może dojść wówczas, gdy bez rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu (zob. też Bodio, Joanna. Art. 177. W: Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz do art. 1-729, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, uznać należy, że tak rozumiana zależność pomiędzy niniejszym postępowaniem, a tym, w którym rozpatrywany jest wniosek pozwanej o uchylenia kurateli spadku oraz w przedmiocie zwolnienia z funkcji kuratora spadku adwokata M. H. nie zachodzi, wobec czego omawiany zarzut apelacyjny należy uznać za nietrafny. Powód wytaczając powództwo korzystał z przysługujących mu uprawnień wynikających z pełnienia funkcji kuratora spadku (art. 935 § 1 k.p.c. w zw. z art. 667 § 2 k.p.c.), które trwają tak długo jak kuratela spadku funkcjonuje

w obrocie. Argumentacja Sądu Rejonowego w zreferowanym zakresie zasługuje w pełni na aprobatę. Dodać jedynie należy, że „kurator spadku nie jest kuratorem dla określonej osoby albo grupy osób. W konsekwencji tego, możliwość ujawnienia nowych potencjalnych spadkobierców do nieruchomości objętej jego pieczęcią nie ma wpływu na legitymację kuratora w zakresie czynności zmierzających do zachowania substancji spadku w celu jego późniejszego przekazania uprawnionym podmiotom” (tak SN w wyroku z dnia 16 lutego 2012r. III CSK 159/11 – L.).

Konkludując, wobec bezzasadności zarzutu procesowego, który nota bene nie mógłby doprowadzić do oczekiwanego przez skarżącego rezultatu – oddalenia powództwa oraz wobec braku innych zarzutów oraz naruszeń prawa materialnego, badanych przez Sąd II instancji z urzędu, apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu, na podstawie art. 385 k.p.c.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., ustalając wysokość kosztów zastępstwa procesowego powoda na kwotę 450 złotych stosownie do regulacji § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku, zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1668), które weszło w życie z dniem 27 października 2016 roku.